

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Вступ

I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання

II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації .

III. Форми організації освітнього процесу

IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

V. Очікувані результати роботи педагогічного колективу у 2019-2020 навчальному році

Вступ

Освітня програма «Дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 290 «Зайчатка» на 2019-2020 навчальний рік розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 615 від 22.05.2012 року.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання

Освітній процес в ДНЗ будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради від 29.08.2019 року освітній процес здійснюється за наступними програмами:

№ з/п	Програма та методичне забезпечення	Реквізити щодо затвердження програми	Вік дітей	Кількість годин на тиждень за програмою (для додаткової частини)
Основна частина				
1	Комплексна освітня програма «Дитина в дошкільні роки»	лист МОН від 06.11.2015 № 1/11-16160	3-бр.ж.	
2	Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку	За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. – К. Українська академія дитинства, 2017. Лист МОН України № 1/11-7684 від 01.08.2017 року	бр.ж.	
3	Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське довкілля»	ЗО.І.Білан: за заг. ред. О.В.Низковської. – Т., 2017. Лист МОН України № 1/11-4988 від 23.05.2017 року	3-бр.ж.	
4	Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати»	Лохвицька Л.В. Лист ІТЗО від 04.12.2018 № 22.1/12-Г-1056	3-бр.ж.	
5	«Веселкова музикотерапія»: оздоровчо-освітня робота з дітьми старшого дошкільного віку	Малашевська І.А, Демидова С.К. Лист ІТЗО від 25.02.2015 року № 14.1/12-Г-54	бр.ж.	

6	«Музично-казкові намистинки»: оздоровчо-освітня робота з дітьми 4р.ж.	Лист ІТЗО від 04.12.2018 № 22.1/12-Г-1056	4р.ж.	
7	«Україна – моя Батьківщина», парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	Кичата І. І., Каплуновська О. М., Палець Ю.М.; Лист ІМЗО від 25.03.2016 року № 2.1/12-Г-85	5-6р.ж.	

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 року №446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності» у 2019-2020 навчальному році в закладі дошкільної освіти загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

№ з/п	Орієнтовні види діяльності за ОЛ назва заняття	гр.№ 1,2,4,14 3 р.ж.		гр.№ 6,7,10 4 р.ж.	гр.№ 5,8,12 5 р.ж.	гр.№ 3,9,11,13 6 р.ж.	
		Фр.	Г	Фр.	Фр.	Фр.	Г
1.	Ознайомлення із соціумом	0,5		2	2,05	1	
1.1.	Ознайомлення з предметним довкіллям	0,5		1	1	1	
1.2.	Українське народознавство			1	1		
1.3.	Соціально-емоційний розвиток				0,5	1	
2.	Ознайомлення з природним довкіллям	0,5		1	1	1	
2.1.	Ознайомлення з природою	0,5		1	1	1	
3.	Художньо-продуктивна діяльність	4		4	5	5	
3.1.	Музика	2		2	2	2	
3.2.	Малювання	1		1	1	1	
3.3.	Ліплення	0,5		0,5	1	1	
3.4.	Аплікація	0,5		0,5	1	1	
4.	Логіко-математичний розвиток	1		1	1	3	
4.1	Введення в світ кількості, логіки, простору та часу			1	1	2	
4.2	Сенсорика		1				
4.3	Конструювання					1	

5.	Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2		3	3	3	
5.1	Навчання дітей рідної мови та розвиток мовлення	2		1	1	1	
5.2	Навчання укр.мови та розвиток мовлення			1	1	1	
5.3	Формування звукової культури мовлення			1			
5.4	Пропедевтичний курс навчання грамоти				1	1	
6.	Здоров'я та фізичний розвиток	2		2	2	2	
6.1	Фізична культура	2		2	2	2	
	Загальна кількість занять на тиждень	10		13	14,05	17	
7	Додаткові освітні послуги на вибір батьків						
7.1.	Гурток з фітбол-гімнастики	-	-	-	3,15	-	
	Максимальна кількість занять на тиждень	10		14	16	20	
	Навчальне навантаження на тиждень на дитину	0,8		1,65	2,41	4,5	

*Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять - спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством

Тривалість одного заняття:

у молодшій групі - не більше 15 хвилин;

у середній - 20 хвилин;

у старшій - 25 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, необхідно проводити переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Такі заняття поєднуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах).

Організоване навчання у формі фізкультурних занять слід проводити з дворічного віку. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років - 15 хвилин; від 3 до 4 років - 20-25 хвилин; від 5 до 6(7) років - 25-30 хвилин.

Заняття з фізичної культури й музичного виховання інтеграції не підлягають.

Виконання домашніх завдань від дітей педагогами закладу дошкільної освіти не вимагається

II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації .

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у ДНЗ визначено і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми лініями: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина в світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».

Зміст освітнього процесу в ДНЗ у 2019-2020 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента.

Освітня лінія «Особистість дитини»
Передбачає:
<ul style="list-style-type: none">
Формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;

- Виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно - гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, само ставлення, самооцінка

Освітня лінія «Дитина в соціумі»

Передбачає формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.

Освітня лінія «Дитина в природному доквіллі»

Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного доквілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному доквіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природо доцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.

Освітня лінія «Дитина в світі культури»

Передбачає формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

Освітня лінія «Гра дитини»

Передбачає розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання доквілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових

уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

Освітня лінія « Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Передбачає сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості у них уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно – образного, словесно – логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково - дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Освітня лінія «Мовлення дитини»

Передбачає засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.

У ДНЗ забезпечується непереривність змісту освітніх ліній. Виключення з інваріантної частини будь якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Наступність в роботі між ланками дошкільної та шкільної освіти (ДНЗ №290 та ЗОШ № 107) відбувається в умовах освітньої реформи «Нова українська школа», що здійснюється Міністерством освіти і науки України. Важливим завданням ДНЗ в цьому плані є забезпечення гармонійного розвитку особистості дитини у період пере дошкільного

дитинства та старту шкільного життя – основа подальшого її успіху в умовах безперервної освіти впродовж дорослого життя.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у плануванні педагогів закладу.

III. Форми організації освітнього процесу

Згідно Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ДНЗ визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також його організації.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2019-2020 навчальному році педагогами закладу будуть реалізовуватися різні форми освітнього процесу.

За формами організації проводяться такі типи занять:

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- підгрупові (10-12 дошкільнят);
- індивідуально-групові (4-6 дошкільнят);
- індивідуальні (1-4 дошкільнят).святя та розваги,

У залежності від основних завдань освітніх програм та відповідно до змістовних ліній Базового компоненту дошкільної освіти у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття;
- комплексні;
- комбіновані;
- інтегровані;
- тематичні

Безперервна безпосередньо освітня діяльність у групах планується як у I так і в II половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня плануються заняття з художньо-продуктивної діяльності. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

У закладі дошкільної освіти планування та організація життєдіяльності, у тому числі освітній процес, здійснюється за режимними моментами з урахуванням ліній розвитку, які базуються на інтегрованому підході, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Тип заняття обирає та уточнює вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої освітньої діяльності передбачається самостійна діяльність дітей:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- самостійна художня діяльність тощо.

За окремим планом вихователі здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів з використанням арт-терапевтичних технологій.

IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» в ДНЗ сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти. У рамках зазначеної системи у 2019-2020 навчальному році будуть здійснені заходи щодо визначення стану забезпечення якості освітнього процесу. Результати освітньої діяльності педагогів закладу з формування у дітей компетентностей будуть визначатись шляхом проведення моніторингових досліджень.

№	Заходи	Мета	Термін виконання
1.	Педагогічна діагностика (обстеження) особливості розвитку дітей	Вивчення рівня розвитку дітей за освітніми лініями у групах	Вересень, травень
		Відстеження результатів освітньої роботи для дітей низького і нижче середнього рівня розвитку	Січень (у разі необхідності)
		Виявлення рівня реалізації завдань програми	2 половина квітня
		Визначення рівня шкільної зрілості в старшій групі	
2.	Проведення підсумкових занять, індивідуальних бесід з дошкільниками	Визначення рівня розвитку дітей, їх обізнаності, визначення проміжних результатів	1 раз на квартал
3.	Аналіз планів освітньої роботи з дітьми	Виявлення стану виконання державних вимог дошкільної освіти	щомісяця
4.	Анкетування, тестування педагогів, батьків	Отримання різноманітного емпіричного матеріалу про необхідні аспекти діяльності педагогів, батьків	Протягом року
5.	Педагогічна діагностика професійної діяльності педагогів	Визначення рівня професійної компетенції педагогів	Вересень, травень
6.	Моніторинг стану захворюваності дітей та відвідування ДНЗ	Вивчення індексу здоров'я дошкільників	1 раз на місяць
7.	Моніторинг фізичного розвитку дітей	Виявлення ефективності розвитку	Вересень, квітень

		фізичних якостей дітей	
8.	Педагогічний аналіз діяльності ДНЗ за навчальний рік	Виявлення недоліків та прогнозування вирішення проблем	Травень, серпень

V. Очікувані результати роботи педагогічного колективу у 2019-2020 навчальному році

1. Сприяння підвищенню психологічної та педагогічної компетентності батьків щодо розуміння закономірностей розвитку дитини, питань навчання і виховання дошкільнят;
2. Всебічне вивчення статусу родини та моделі взаємодії з ними для здійснення диференційованого підходу.
3. Залучення батьків до активної участі в заходах, що проводяться в дошкільному закладі, формування в них відчуття приналежності до колективу дитячого садка.
4. Формування усвідомленого розуміння батьками своєї відповідальності за максимальне забезпечення дитині повноцінного життя в майбутньому.
5. Сприяння становленню батьківської компетентності шляхом усвідомлення і осмислення механізмів діалогічного спілкування та формування вмінь і навичок конструктивної взаємодії з дітьми у сім'ї.
6. Підвищення професійного рівня педагогічних працівників дошкільного навчального закладу з питання використання інтерактивних методів для розвитку дітей.
7. Підвищення професійного рівня педагогічних працівників щодо формування соціального характеру та інших соціально-типових проявів особистості.
8. Формування навичок, толерантних відносин дітей з оточуючими на основі конструктивної, терпимої та компромісної взаємодії з однолітками, дорослими.